

Stopp trusselen mot allemannsretten!

v/Dag R. Pettersen
Bjørnholt
1796 KORNSJØ
tlf: 69197510 / 98830653
e-mail: darope@online.no

Norges Skogeierforbund
v/ Gudbrand Kvaal og Nils Bøhn

26. desember 2009

«Kommentarer og spørsmål angående Skogeierforbundets reaksjon på «Globale miljøutfordringer - norsk politikk» (NOU 2009:16)»

Skogeierforbundet, ved Gudbrand Kvaal og Nils Bøhn, har kommet med sterk kritikk av «Globale miljøutfordringer - norsk politikk» (NOU 2009:16).

Vi ønsker å komme med noen kommentarer og spørsmål i forbindelse med Skogeierforbundets uttalelser.

Skogeierforbundet henviser til at skogbruket er å anse som en redning for å hindre økte utslipp av CO₂. Dette begrunner de med at voksende skog binder mer CO₂ enn «gammelskog», noe som forøvrig er helt korrekt, men resten av regnestykket hopper de elegant over. Det er svært skuffende, og ikke minst skremmende, at Skogeierforbundet velger å gå frem på en slik måte. CO₂-problematikken er langt mer komplisert enn hva planteskog binder av CO₂ fra 25-30 årsalder og til den blir hogd 80 år gammel. I tillegg handler det å redde kloden om langt mer enn å binde CO₂. Vi kan ikke hogge all skogen for å benytte den til industrielle formål og energi, for så å erstatte den med industriskog, uten at dette får katastrofale følger for det biologiske mangfold og menneskers rett til å oppleve inntakte naturskoger. Skogbrukets påstander om at deres økte hogst og bygging av ytterligere flere skogsbilveier vil sørge for at det blir bindt opp mer CO₂, er ved flere anledninger motbevist. Selv en rapport fra Mikado konkluderer med at utslippene fra selve prosessen med å få virket ut av skogen medfører store problemer. Vi legger ved et lite utvalg rapporter/uttalelser som argumenterer nettopp mot skogbrukets påstander. Dette også som en kritikk av Skogeierforbundets påstand om at «Globale miljøutfordringer - norsk politikk» ikke holder mål da den er utarbeidet av personer uten skogkyndig bakgrunn. Vi ser ingen grunn til å tro at det som kommer frem i rapporten bygger på materiale fra personer som ikke har sine ord i behold.

<http://www.borealbirds.org/resources/letter-boreal-leaders.pdf> (brev til en rekke nasjoner)

<http://www.borealbirds.org/carbonreport.shtml> (karbonet verden glemte)

Stopp trusselen mot allemannsretten! er en interessegruppe som arbeider med å sette fokus på allemannsrettens vilkår i Norge. Vi arbeider med konkrete saker som kan få negative følger for allemannsretten i forbindelse med bl.a. skogbruk, jakt og forvaltning av utmarksarealer. I saker som vedrører skogbruket har vi satt spesielt stor fokus på at Levende Skog-standarden, ISO 14001 og Friluftsløven blir fulgt. Skogbrukets aktiviteter får store følger for friluftslivet og allemannsretten i Norge, bl.a. gjennom den store påvirkningen det har på stier, løyper, muligheten for å utøve fri ferdsel, og påvirkningen på opplevelsesverdiene. I saker relatert til jakt setter vi fokus på hvilke begrensninger jakten kan skape for andre brukere av naturen. Vi arbeider bl.a. med problemer knyttet opp til utvidet elgjakt, ulovlig jakt på våre rovdyr, samt å tale friluftslivets interesser dersom det forsøkes å legge begrensninger på allemannsretten.

Stopp trusselen mot allemannsretten!

v/Dag R. Pettersen
Bjørnholt
1796 KORNSJØ
tlf: 69197510 / 98830653
e-mail: darope@online.no

<http://www.nina.no/?io=1001602>

Skogeierforbundets påstand om at det har blitt mer biologisk gammelskog og mer død ved er interessant. Dokumenter vi ved en tidligere anledning har fått tilsendt, nettopp fra Skogeierforbundet, viser at det de kaller en økning i biologisk gammel skog dreier seg om ensjiktet og ensaldret planteskog i hogstklasse IV og V, og har ingenting med levende naturskog å gjøre. Nesten 70% av all død ved i våre skoger består av tynningsvirke mellom 5 og 9.9 cm. Hva som i fremtiden vil skje med dette tynningsvirket i jakten på bioenergi er for tidlig å si noe om.

Uttalelsen om at av 120 millioner dekar skog er bare halvparten vurdert som økonomisk drivverdig for skogbruket er også noe vi reagerer på med tanke på fremtidens uttak av bioenergi. Vi vet at så snart det er snakk om at noe blir «økonomisk drivverdig», gjerne i form av offentlige midler, er skogbruket ikke sene om å iverksette tiltak. Vi må også huske på at skogbruket allerede flathogger ca. 500.000 dekar skog og gjennomhogger ytterligere ca. 350.000 dekar hvert år i Norge. Det forteller i klartekst hvor hardt belastet de 60 millioner dekar de henviser til er, og gir et bilde av hva som vil skje på nye arealer.

Skogeierforbundets påstand om at Frivillig vern-ordningen er et av de tiltakene som beviser at skogbruket tar naturen og miljøet på alvor skal vi bare kort kommentere her. Det eneste vi vil si i sakens anledning er at ordningen ikke fungerer. Skogbruket gjør på sin side ikke nok for å komme opp med de beste og mest verneverdige områdene, presenterer ikke ordningen for tilstrekkelig mange nok skogeiere og følger ikke opp hver enkelt sak godt nok. Resultatet er små områder spredt rundt omkring. Kun i enkelte tilfeller er det snakk om større sammenhengende områder som er store nok til å beskytte de verdiene som må vernes. Det offentlige arbeider også i denne sammenheng altfor langsomt og følger ikke opp. Et av hovedproblemene med hele ordningen er mangel på penger fra myndighetenes side, her støtter vi skogbruket fullt ut. Det er skammelig å ikke sørge for mer til vern av skog enn hva det offentlige gjør.

Så til Skogeierforbundets påstand om at deres miljøsertifisering har sørget for at våre skoger og vår natur blir tatt vare på. Hovedsaken her er Levende Skog-standarden/ISO 14001, en standard som er selve bærebjelken i skogbrukets miljølambi i Norge. Den må følges dersom aktøren ønsker å miljømerke og selge sine produkter etter PEFC (Programme for the Endorsement of Forest

Stopp trusselen mot allemannsretten! er en interessegruppe som arbeider med å sette fokus på allemannsrettens vilkår i Norge. Vi arbeider med konkrete saker som kan få negative følger for allemannsretten i forbindelse med bl.a. skogbruk, jakt og forvaltning av utmarksarealer. I saker som vedrører skogbruket har vi satt spesielt stor fokus på at Levende Skog-standarden, ISO 14001 og Friluftsløven blir fulgt. Skogbrukets aktiviteter får store følger for friluftslivet og allemannsretten i Norge, bl.a. gjennom den store påvirkningen det har på stier, løyper, muligheten for å utøve fri ferdsel, og påvirkningen på opplevelsesverdiene. I saker relatert til jakt setter vi fokus på hvilke begrensninger jakten kan skape for andre brukere av naturen. Vi arbeider bl.a. med problemer knyttet opp til utvidet elgjakt, ulovlig jakt på våre rovdyr, samt å tale friluftslivets interesser dersom det forsøkes å legge begrensninger på allemannsretten.

Stopp trusselen mot allemannsretten!

v/Dag R. Pettersen
Bjørnholt
1796 KORNSJØ
tlf: 69197510 / 98830653
e-mail: darope@online.no

Certification Schemes) i inn-og utland. Vi, og andre interessegrupper/-organisasjoner, har tatt for oss LS-s/ISO 14001 og gjentatte ganger bevist hvor dårlig den fungerer. Vi har klaget inn en rekke hogster til ulike skogeierandelslag, Det Norske Veritas, NEMKO, Norsk Akkreditering, Fylkesmannens miljøvernavdeling og Miljøverndepartementet. Vi har befart helt tilfeldige hogster og på så og si hver eneste en av dem har det vært klare avvik fra LS-s/ISO 14001. Disse avvikene dreier seg blant annet om alvorlige kjøreskader, mangel på livsløpstrær og kantsoner, istykkerkjørte stier og løyper, raserte kulturminner og nøkkelbiotoper, og flatehogst inntil brattstup og i blokkmark. Kjøreskadene er noen ganger så formidable at det ikke er til å tro. Meterdype renner som «plogvender» skogsbunnen og forårsaker avrenning til vassdrag, istykkerkjørte skogsområder sterkt redusert for opplevelsesverdier og muligheten til å utøve et friluftsliv, og stier og løyper fullstendig radert vekk. Område etter område redusert til monokultur med de negative følger dette får for alt som har sitt liv i skogene. Vi ser også at skjøtsel av planteskog ikke blir fulgt når det gjelder tynning. Dette medfører at område etter område ikke lenger er aktuelt å benytte seg av etter Friluftsloven og allemannsretten. Videre viser vårt arbeide at dialogen mellom sertifikatgiver og sertifikatholder, og mellom sertifikatholder og entreprenør/skogeier, overhodet ikke fungerer tilfredsstillende. Samtidig med at sertifikatholder «miljømerker» tømmeret fortsetter entreprenørene med sine anleggsmaskiner å ødelegge norsk natur. Vi har også bevist at skogbruket gjør det de kan for å hindre allmennheten tilgang på miljøinformasjon. Dette tiltross for at de utad fremstiller seg selv som åpne og ærlige når det gjelder sin påvirkning på miljøet.

Vi har en rekke bevis på at Levende Skog-standard/ISO 14001 overhodet ikke fungerer. Den er i utgangspunktet ikke bra nok, og blir heller ikke fulgt i praksis. Vi reagerer derfor på at Skogeierforbundet bruker denne mangelfulle og dårlig oppfulgte standarden som et bevis på hvilke positive tiltak næringen selv har iverksatt. Deres henvisning til at denne standarden er et resultat av en konsensusprosess, hvor også miljøvernorganisasjoner har deltatt, er bare nok et forsøk på å «grønnvaske» sin egen miljømerking. De to miljøorganisasjonene det er snakk om er WWF og Sabima, og hva de, i denne sammenheng, er istand til å bidra med for å forbedre forholdene i våre skoger er minimalt. Selv etter at Rådet for levende skog har vært på befaring på hogster vi har klaget på, og funnet grove avvik, er forbedringene mer eller mindre fraværende. Kun noen små presiseringer i LS-s. ble resultatet.

Vi mener at skogbruket slik det praktiseres i Norge i dag har gått ut på dato. Det er ikke mulig å ivareta sårbar natur ved hjelp av anleggsmaskiner og anleggsveier. Det nytter ikke å sørge for

Stopp trusselen mot allemannsretten! er en interessegruppe som arbeider med å sette fokus på allemannsrettens vilkår i Norge. Vi arbeider med konkrete saker som kan få negative følger for allemannsretten i forbindelse med bl.a. skogbruk, jakt og forvaltning av utmarksarealer. I saker som vedrører skogbruket har vi satt spesielt stor fokus på at Levende Skog-standard, ISO 14001 og Friluftsloven blir fulgt. Skogbrukets aktiviteter får store følger for friluftslivet og allemannsretten i Norge, bl.a. gjennom den store påvirkningen det har på stier, løyper, muligheten for å utøve fri ferdsel, og påvirkningen på opplevelsesverdiene. I saker relatert til jakt setter vi fokus på hvilke begrensninger jakten kan skape for andre brukere av naturen. Vi arbeider bl.a. med problemer knyttet opp til utvidet elgjakt, ulovlig jakt på våre rovdyr, samt å tale friluftslivets interesser dersom det forsøkes å legge begrensninger på allemannsretten.

Stopp trusselen mot allemannsretten!

v/Dag R. Pettersen
Bjørnholt
1796 KORNSJØ
tlf: 69197510 / 98830653
e-mail: darope@online.no

biologisk mangfold og opplevelsesverdier ved hjelp av flatehogst og plantefelt. Vi tar ikke vare på våre naturskoger for kommende generasjoner ved å la våre skoger bli forvandlet til områder for dyrking av industriskog. Alt pratet om at skogene har vært hogd før holder ikke. Aldri tidligere i historien har natur blitt rasert i en slik hastighet som tilfellet er i dag. Aldri før har skog på vanskelig tilgjengelige steder blitt utsatt for flatehogst ved hjelp av anleggsmaskiner og anleggsveier, vinsjer og helikoptere. Det er helt korrekt at mange av de «villmarkspregede» skogsområdene engang har vært avvirket, men det er helt uten betydning. Det er jo nettopp her hele løsningen ligger, det å la skogene skjøtte seg selv, først da kan de utvikle alt dette mangfoldige livet vi er så avhengig av.

Slik vi ser det er dagens skogbruk en direkte trussel mot naturen og miljøet og må erstattes av en virksomhet som i praksis kan kalle seg miljøvennlig og bærekraftig.

Vi ønsker at Skogeierforbundet kommer med beviser på at Levende Skog-standarder er årsaken til forbedringer i våre skoger og vår natur. Ikke teorier som forteller hva LS-s/ISO skal sørge for, men opplysninger som i praksis motbeviser våre påstander ved hjelp av nettopp levende skog og natur. Vi ønsker å se at skogene og naturen i Norge har blitt bedre ivaretatt gjennom de årene som har gått siden standarden så dagens lys i 1998. Bevis for at alle de feil og avvik vi har funnet på våre befaringer de siste årene ikke er regelen, men unntaket.

Mvh

Dag R. Pettersen

Vedlegg: Innlegg til tidsskriftene Skogeieren og Norsk Skogbruk fra interessegruppen Mer Villmark Nå!

Stopp trusselen mot allemannsretten! er en interessegruppe som arbeider med å sette fokus på allemannsrettens vilkår i Norge. Vi arbeider med konkrete saker som kan få negative følger for allemannsretten i forbindelse med bl.a. skogbruk, jakt og forvaltning av utmarksarealer. I saker som vedrører skogbruket har vi satt spesielt stor fokus på at Levende Skog-standarder, ISO 14001 og Friluftsløven blir fulgt. Skogbrukets aktiviteter får store følger for friluftslivet og allemannsretten i Norge, bl.a. gjennom den store påvirkningen det har på stier, løyper, muligheten for å utøve fri ferdsel, og påvirkningen på opplevelsesverdiene. I saker relatert til jakt setter vi fokus på hvilke begrensninger jakten kan skape for andre brukere av naturen. Vi arbeider bl.a. med problemer knyttet opp til utvidet elgjakt, ulovlig jakt på våre rovdyr, samt å tale friluftslivets interesser dersom det forsøkes å legge begrensninger på allemannsretten.

En infodirektør bør holde seg til fakta

I følge Norsk Skogbruk 11/09 er informasjonsdirektør Nils Bøhn ”en lobbyist med peiling og fortrolig med CO₂-problematikken”. Da er det merkelig at han sprer desinformasjon om temaet. I intervjuet med NS kommer han med den utrolige påstand at gammel skog til slutt ”kollapser” - for å bruke hans eget uttrykk - og ”frigjør oppspart karbonlager”. Jeg tror Bøhn utmerket godt vet at en skog som står urørt på taigaen uavbrutt ”i all framtid” binder mer CO₂ enn den frigjør, og overskuddsbindingen legges på lager som humusforbindelser. Det er jo selve ordningen i de nordlige barskogene. Er dette ubehagelig kunnskap?

Når Bøhn bruker uttrykket ”frigjør oppspart karbonlager” gir han ord til det som i høy grad skjer i skogbruket ved sluttavvirkning/flatehogst. Plutselig lys- og varmeøkning setter i gang og aksellerer prosesser som bryter ned betydelige mengder av lagret organisk materiale, det blir en kraftig tapping av karbonlageret som pågår langt inn i ungsogsregimet. Heltredrift, kjøreskader, markberedning og grøfting forsterker denne nedbrytingen av humusforbindelser.

Det regimet som Bøhn nå ønsker seg der ”alt” tilgjengelig organisk materiale tappes fra skogen fram til avsluttet omløpstid, det vil si et par omganger tynningvirke og heltreet til slutt, vil bli tærende regimer der Bøhns karbonlager virkelig reduseres over tid. I tillegg vil selvsagt skogproduktene – enten det nå er flis, biodrivstoff eller papirproduktene fra tømmerråvaren – generere CO₂- utslipp når de forbrennes. Bare en liten del lagres som bygningsmaterialer og papir. Dessuten er det betydelige CO₂ utslipp fra selve skogbruket og råvareforedlingen.

Hvis Bøhn veier dette mot den pågående CO₂-bindingen i voksende skog, står han igjen med et betydelig overskudd av CO₂ i intensivt skogbruk - når vi tar i betraktning tappingen av karbonlageret og skogproduktenes faktiske bruk.

Og denne utsugingen lar seg ikke forene med det naturmangfold som naturlig skal finnes på taigaen.

Interessegruppa Mer Villmark Nå
Bård E. Andersen

Skogbruk gir CO₂-overskudd

Det er kjent kunnskap at det i de nordlige barskogene over tid lagres overskudd av karbonforbindelser når disse skogene står urørte, også når vi kalkulerer inn det som går tapt ved naturlige skogbranner som jo er en del av skogdynamikken på taigaen. Dette lagringsregimet er avhengig av at årlig strøfall og døde trær og planter tilbakeføres marka, som med tiden blir et gigantisk karbonlager.

At CO₂ – regnskapet går fra lagring til tap (utslipp av CO₂) med intensivt skogbruk, er enkelt å forstå. Når man i skogbruk med jevne mellomrom tar ut store mengder organisk materiale (tømmer, flis m.m.), vil humuslaget over tid tappes. Når arealer blottlegges ved flatehogst, stimuleres nedbrytningen av humus kraftig. Kjøreskader, store flatehogster, markberedning og grøfting vil forsterke tapene fordi nedbrytningen av humus forsterkes. Det samme gjelder heltredrift, da fjernes organisk materiale som kunne minsket noe på humustapet. Bruk av kunstgjødsel i skogen må også inn i CO₂ -regnskapet fordi produksjon av disse midlene krever betydelig energiforbruk.

I tillegg til dette kommer store CO₂-utslipp fra skogproduktene faktiske bruk fordi svært mye av disse produktene forbrennes i løpet av kort tid, bare en liten del lagres lengre som bygningsmateriale, papir m.m. Dessuten er det betydelige CO₂-utslipp fra det praktiske skogbruket og fra videreforedling av råstoffene.

Summerer vi dette opp mot pågående binding i voksende skog, er resultatet utvilsomt nettoutslipp.

Selvsagt er det riktig at ensaldrede bestand av middelaldret skog binder mer CO₂ enn gammelskog, men overgang til raske omløp er en engangsgevinst. Da er man inne i et regime med betydelige overskudd av CO₂, når reduksjon av markas karbonlager og skogproduktene faktiske bruk tas i betraktning.

Intensivt skogbruk er ikke bare utarmende på biologisk mangfold i de nordlige barskoger, det er også en CO₂-reaktor.

Interessegruppa Mer Villmark Nå
Bård E. Andersen